

เทศน์เช้า วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ธรรมะเป็นพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ พระพุทฺธคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทฺธเจ้าเป็นผู้ชุดคั่นหรือคั่นขึ้นมาในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทฺธเจ้า พระสงฆ์ฯ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรมไป นั้นเป็นสงฆ์ของเรา สมมุติสงฆ์ฯ ต้องแสวงหาสัจจะความจริงในหัวใจของตน

เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีศรัทธาความเชื่อในพระพุทธศาสนา มาบวชเป็นสมมุติสงฆ์ บวชแล้วฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา จะแสวงหาทางโลกหรือทางธรรม

ทางโลกๆ ก็มานโลก็ย ทางธรรมๆ ก็อริยสัจ สัจจะความจริง อยู่ที่คนที่มีอำนาจวาสนา มากน้อยขนาดไหน ถ้ามีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน เหมือนเราทานอาหาร อาหารที่เราชอบใจ สิ่งนั้นจะดีกับสุขภาพหรือไม่ดีกับสุขภาพ อาหารที่เราไม่ชอบใจ แต่ถ้ามันดีกับสุขภาพ ดีกับสัจจะความจริง เห็นไหม

เหมือนกัน คนเราเกิดมามีกิเลสตัณหาความทะยานอยาก มันมีความชอบประจำนิสัยของมันมา แต่สัจธรรมความจริงในพระพุทธศาสนา เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา อริยสัจมีหนึ่งเดียว ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเข้าสู่สัจจะความจริงอันนี้ ถ้าเข้าสู่สัจจะความจริงอันนี้ กิเลสมันกลัว

นอกนั้นกิเลสมันไม่กลัว มันยังส่งเสริม ส่งเสริมให้เราตกไปทางซ้ายและทางขวา ส่งเสริมให้เราออกนอกทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้เราออกจากความพอ

สูง ต่ำ ดำ ขาวไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าพอ ถ้าพอ สิ่งนั้นมันเป็นการดำรงชีวิตที่ถูกต้องชอบธรรม

แต่ถ้ากิเลสตัณหาความทะยานอยาก มันไม่เท่าเขา มันไม่เหมือนเขา มันไม่เสมอเขา

มานะ ๙ ของเรา นี่คนไม่เท่ากัน ความชอบของคนก็แตกต่างกัน ความสุขของคนก็แตกต่างกัน

ความสุขของคน ถ้ามันมีต้นหาความทะยานอยากได้สิ่งใดมานั้น นั่นมีความสุข นั่นคือ อามิสสินจ้าง แต่ถ้ามีต้นหาความทะยานอยากมากน้อยขนาดไหน ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาใน ความพอในพระพุทธศาสนา นั่นนะมีความสุขแล้ว

ความสุขๆ จะขีดเส้นไม่ได้ มันขีดเส้นไม่ได้เพราะมันแตกต่างกันโดยจิต โดยนิสัย โดย อำนาจวาสนา โดยความชอบของคน

โดยความชอบของคน เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา พระอรหันต์ ๔๐ องค์ เอตทัคคะแตกต่างกันไป แตกต่างกันด้วยความชำนาญของแต่ละบุคคล แต่ที่สำคัญที่สุดคืออภิสวักขยญาณ ทำลายอวิชชาในหัวใจของพระอรหันต์ทั้ง ๔๐ องค์นั้น เพราะพระอรหันต์ ๔๐ องค์นั้นไม่มีความทุกข์ใจ มีแต่วิมุตติสุขๆ ในหัวใจดวงนั้นใจ

วิมุตติสุขๆ เพราะอะไร

เพราะมันมีเมื่องพอใจ มันพอใจในหัวใจของตน แล้วเห็นคุณค่ามาก เห็นคุณค่าการเกิดเป็นมนุษย์นี้

เพราะเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ได้ฝึกหัดปฏิบัติของตนขึ้นมา แล้วมี องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีธรรมวินัยเป็นข้อเท็จจริงอันนั้น เป็นสิ่งเปรียบเทียบกับ ความชอบ ความพอใจของตนว่ามันถูกหรือมันผิด เพราะความถูกความผิดอันนี้มันทำให้เวียน วายตายเกิดในวัฏฏะ

ถ้ามันชอบ มันพอใจขึ้นมา มันก็ว่าเป็นความสุขของมัน ทั้งๆ ที่เป็นมิจฉาทิฎฐิ ความเป็น พาลชน แต่ถ้าเป็นสัมมาทิฎฐิ คนจะมองเห็นขนาดไหนมันก็เรื่องภายนอก แต่เรื่องภายในหัวใจ ของตนมันสงบสุข

“สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

เราเกิดมามีกายกับใจๆ เกิดมาจากพ่อจากแม่ เกิดมาจากท้องของแม่ แต่เวลาเรื่องหัวใจ เกิดจากเวรจากกรรม กรรมดี กรรมชั่วของหัวใจของคน ความรู้สึกนึกคิดของคนถึงแตกต่างกันไป แล้วมันเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เวลามันมีผลกระทบจากอายตนะทั้ง ๖ ใจ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มันเห็นสิ่งใด มันรู้สิ่งใด เมื่อก่อนไม่รู้ไม่เห็นก็ไม่รู้จักมัน พอรู้พอเห็น เป็นทาสมันเลยนะ อยากได้ อยากเป็น

แต่จริงๆ ขึ้นมา จิตของตนนั้นจะมีคุณค่าที่สุด มีคุณค่าที่สุดเพราะเป็นสิ่งมีชีวิตใจ

ดูต้นไม้สิ ต้นไม้ถ้ามันยังไม่ตาย มันก็เจริญงอกงามของมัน เวลาต้นไม้มันตายยืนต้น มันไม่เติบโตอีกแล้ว หัวใจของเราก็เหมือนกัน จะให้มันตายซากหรือ ตายซากก็ความเป็นมนุษย์นี่

มนุษย์ก็คือมนุษย์นะ มนุษย์คือคน แล้วสิ่งที่มีผลในวิภวภูมิตะ ผลที่มีประจำโลก ทุกๆ คนมีสิทธิเสรีภาพที่เข้าถึงได้ทั้งนั้น แต่หัวใจของตนต่างหาก ทุกคนไม่มีสิทธิ์เข้ามายุ่งกับเรา เราเท่านั้นเป็นเจ้าของ แต่เราเท่านั้นรักษามันไม่เป็น

จิตของเราต่างหากที่เราเป็นเจ้าของ แต่เราให้ทุกคนคอยชี้นำ ให้ทุกคนคอยครอบงำ

เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เกิดมามีพ่อแม่เลี้ยงดูดูแลมา ถ้ามีอำนาจวาสนา โตขึ้นมาแล้วบวชพระ บวชพระขึ้นมาได้สมมุติทั้งนั้นนะ พอสมมุติขึ้นมา สิ่งที่ว่าหัวใจของเราที่เป็นของเรา แล้วเราดูแลรักษาไม่เป็น แล้วยุ่งมาก ใจของคนยุ่งมาก แล้วมันยังยุ่งกับตัวเอง มันตะครุบเงาๆ

ความคิดใจ ความคิดเกิดจากจิต ไม่ใช่จิต มันเหมือนเงา แล้วก็อยากให้เงาสวยนะ อยากให้เงาดีงามอย่างนั้นนะ นี่ตามอารมณ์ความรู้สึกของตนไป แล้วเวลาจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันก็ตามอารมณ์นั้น มันคิดได้แค่นั้น มันรู้ได้แค่นั้น

ถ้ามีครูบาอาจารย์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ดั่งาม หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ นี่คือการกระทำ นี่ก็สมมุติทั้งนั้นนะ เวลามันเป็นจริงขึ้นมา เอ๊ะ! อันนั้นมันเป็นข้อเท็จจริงใจ

แล้วตอนนี้ถ้าเราจะรักษาหัวใจของตน เราระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานประเสริฐที่สุด พุทโธฯฯ จนมันสงบเข้ามา แต่แสนยาก

เรื่องการภาวนาขี้ไม้ทั้งนั้น อวดดีบอวดดี อวดทางลัดทางสั้น โกหกมดเท็จทั้งนั้น

ถ้าความจริง ไม่พูด ความจริงถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา คนทำจริงไม่ได้ คนขี้จักรยานไม่เป็น คนว่ายน้ำไม่เป็น มันก็คือไม่เป็น คนขี้จักรยานเป็น คนว่ายน้ำเป็น มันก็คือคนว่ายน้ำเป็น แล้วมันมีอะไรเพิ่มเติมขึ้นมา ก็เท่าเท่านั้นแหละ มันเป็นจากว่าเขาว่ายน้ำเป็นและขี้จักรยานเป็น

ภาวนาๆ ก็เหมือนกัน มันเป็นขึ้นมาจากจิต ถ้าไม่รู้สัมมาสมาธิ จิตตภาวนา ไม่รู้จักมัน จะทำขึ้นมาอย่างไร เหมือนกันนั่นแหละ

ฉะนั้นบอกว่า มันก็เหมือนกัน พระเหมือนกัน ที่ไหนก็เหมือนกัน

เหมือนกัน แต่คนที่เขามีสติปัญญาเขาคัดเขาแยกของเขาละ ถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงนะ มันมีความสุขในหัวใจดวงนั้น ไม่เบียดเบียนใครทั้งสิ้น

“เมตตาธรรมคำจุนโลก”

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านมองเห็นสังคม มองเห็นโลก มันสังเวช

แต่ถ้าไม่มีคุณธรรมนะ เรากับเขาเป็นอันเดียวกัน มันจะเข้าไปคลุกคลีตีโมงไปอย่างนั้น

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เป็นไปไม่ได้ ธรรมเป็นธรรม โลกเป็นโลก

ธรรมคือสัจธรรมที่ทางสายกลางในพระพุทธศาสนาอันนั้น แล้วสิ่งที่มันสำคัญที่สุด ศีล สมาธิ ปัญญา วินัยนี้สำคัญ ข้อวัตรปฏิบัติสำคัญ

ศรัทธาความเชื่อ เพราะเอาศรัทธาบังหน้าแล้ว ทำอะไรก็ได้ จะทำอย่างไร ทำตามความพอใจของตนก็ได้

ครูบาอาจารย์ที่เป็นธรรมท่านสังเวชฯฯ

เพราะอะไร เพราะความโลภ ความโกรธ ความหลงมันยุแหย่ มันทำตามมันใจ

หัวใจของเรา ใครจะเข้ามาครอบครองไม่ได้ สิทธิเสรีภาพเป็นของเรา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งสันติภาพ สันติภาพจากหัวใจดวงนี้

หัวใจดวงนี้เพียงพล้าให้กิเลสมันซี้คอ ให้กิเลสมันครอบงำมาตลอด แล้วสิ่งที่ได้รับผลก็คือน้ำตาหลังไหล เคียดแค้น จุกอก ชกตัว เกิดจากอะไร สันติภาพใหม่ นั่นนะสันติภาพของมาร ใจ ได้ครอบงำแล้วว่าสันติภาพ สิทธิเสรีภาพ

แต่ถ้าเป็นธรรมดา ใจ ถ้ามันสงบสุข สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี แล้วมันอยู่ที่การกระทำของเรา อยู่ที่อำนาจวาสนาของเรา

เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เราเป็นชาวพุทธ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากศาสนาไว้กับบริษัท ๔ อุบาสก อุบาสิกา

อุบาสกๆ ผู้ที่มีศีล ๘ อุบาสิกาผู้ที่มีศีลมีธรรม แล้วไม่ใช่มีศุภญ์ นั่นนะกตिका นั่นข้อคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า แต่เราเอาแต่อำเภोजิ มันเอามาจากไหนละ

ถ้ามันเอาเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา นั่นมันกลั่นกรองแล้ว รู้รอบขอบชิด แล้วเป็นสมบัติของเราทั้งนั้น บ้านเรามีรู้รอบที่ปลอดภัย ดีไหม บ้านเราเปิดโล่งเลย บ้านเราทำลายรั้วของเราเองเลย ให้ใครก็ได้เข้ามาครอบงำบ้านเรือนของเรา

จิตใจของเรา ถ้ามีศีลมีธรรม มันเป็นประโยชน์กับเรา ไม่ใช่ประโยชน์กับใครอื่นหรือ ไม่ใช่ประโยชน์กับใครทั้งสิ้น เป็นประโยชน์กับเรา นี่ถ้าเรามีวินัย มีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมาใจ

แล้วเวลาจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา จากรั้วบ้านจะเข้าบ้าน ถ้าเข้าบ้านแล้วปกติสุข บ้านของเรา จะไปไหนก็แล้วแต่ ก็ต้องกลับบ้านๆ จะคิดเตลิดเปิดเปิง จะไปยึดมันถ้อมมันสิ่งใดนะ ก็ต้องกลับบ้านๆ

กลับบ้านตอนไหน

กลับบ้านเวลามันตาย จิตออกจากร่าง ไปแต่จิตดวงนั้นเท่านั้น ร่างกายก็ทิ้งไว้ที่ทรัพย์สินเงินทองก็กองไว้ นี่ เป็นของใคร

กลับบ้านๆ ก็กลับเข้าสู่ใจดวงนี้ไง แล้วใจดวงนี้ถ้ามันเป็นปกติ พระพุทธศาสนาสอนที่นี้
ใจ ไม่ให้ตื่นตื่นเห็นโลกธรรม ๘ เห็นวัตถุ อู้ฮู! ตื่นตะลึงเลย

ไร้สาระมาก

ใจของคนดั่งามต่างหาก

ในบ้านในเรือนของเรา ครอบครัวของเรามีแต่ความสงบสุข มันจะมีความขัดแย้งแน่นอน
มันจะมีความเห็นต่างแน่นอน คนที่จะคิดเหมือนกัน นึกเหมือนกัน ให้เป็นเหมือนกัน ไม่มี เพราะ
การกระทำแตกต่างกัน เพราะเวอร์กรรมมาไม่เหมือนกัน ไม่มีใครพิมพ์เขียวอันเดียวกัน ไม่มี ต่าง
คนต่างได้ทำมา แต่นั่นเป็นสิ่งที่มันเป็นสิ่งสะสมมาในหัวใจ คืออดีตสิ่งที่เป็นมา เพราะองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ บุพเพนิวาสานุสติญาณตั้งแต่พระเวสสันดรไปไม่มีต้นไม่มี
ปลาย

ไอ้ของเรามานั่งเกิดกันอยู่ที่นี่ ทุกคนอยากรู้ว่าอดีตชาติเป็นอะไร

จะเป็นเทวดาหรือเป็นนรกอเวจี มันสื่อถึงนิสัยใจคอ นิสัยใจคอถ้าเป็นเทวดาลงมานะ
พวกศิลปิน พวกนี้ส่วนใหญ่แล้วมาจากเบื้องบน ไอ้เรื่องพาลชน ไอ้เรื่องโคถึกนั่นนะ ส่วนใหญ่
แล้วมาจากข้างล่าง

แต่จิตทุกดวงมันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเหมือนกันทั้งสิ้น แต่มันจะอยู่ที่ไหนของมัน
นั่นคืออดีตที่เราไม่รู้ของเรา แต่ในปัจจุบันนี้เราเป็นเราๆ เป็นมนุษย์ เป็นคน เกิดเป็นมนุษย์พบ
พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนถึงการกระทำ สอนถึงการหักห้ามความรู้สึกนึกคิดของเรา
สอนถึงความสงบสุขในหัวใจของตน

เปลือกนอก บ้างก็เครื่องอาศัยมันก็เป็นเครื่องอาศัยเพื่อดำรงชีวิตเท่านั้น แล้วชีวิตนี้อยู่
ด้วยความกระเสือกกระสน อยู่ด้วยความทุกข์ความยาก อยู่ด้วยความอมทุกข์หรือ ชีวิตนี้ขอ
ความสุขบ้างสิ

ความสุข เข้าใจในชีวิตไหม

เวลาคนทำงาน หน้าที่การงานของมัน เกษียณแล้วอยากไปอยู่ในที่บรรยากาศดี ๆ อยู่ในอากาศที่ดี จะอยู่ในความสงบสุข จะไปทำสวนทำไร่ เพราะอยากใช้ชีวิตปกติสุขไป

สิ่งนี้ก็เหมือนกัน สิ่งที่กำลังจะเครื่องอาศัยมันก็เพื่อดำรงชีวิต ถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมา เห็นไหม

หลวงตาพระมหาบัวท่านสอนไว้ “พระไม่ทรงศีลทรงธรรม ใครจะทรง”

เราเป็นคน เราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ถ้าเรามีศีลมีธรรม เราก็มีความสุขของเราไป

พระบวชพระ บวชมาเป็นสมมุติทั้งนั้นนะ มันเป็นพิธีกรรม มันเป็นเรื่องกตึกา

แต่ถ้าใจมันเป็นนะ เราบวชใจ เราเป็นเพศอะไรก็ได้แล้วแต่ ถ้าบวชหัวใจของเรา เรามีความสุขของเรา ความสุขอันนี้ มันแสวงหาด้วยหัวใจดวงนี้ ความสุขอันนี้ มันแสวงหาด้วยสติด้วยปัญญา ถ้ามีสติปัญญา มันจะเท่าทัน

หน้าที่การงาน ถ้าเราต้องทำ เราก็ทำเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ทำเพื่อดำรงชีวิต

แล้วชีวิตมันคืออะไรละ ชีวิตเกิดมาจากไหนละ

เวลาปฏิบัติไปแล้ว อ้อ! อ้อ! อ้อ! นะ แล้วถ้าใครทำอะไรมาที่มันเป็นเวรกรรม นั่งน้ำตาไหลนะ ทำไมเราเป็นอย่างนี้ ทำไมเราเป็นอย่างนี้

มันเป็นอย่างนี้เพราะว่าผลเวรผลกรรม ผลเวรผลกรรม มันต้องมาประสบกัน มันต้องมาพบกัน

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน “เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

เรารู้เราเห็นแล้วเราให้อภัย เราให้อภัย เห็นไหม สิ่งที่ทำมา สิ่งใดให้อภัย ตั้งสติไว้ ทำได้ยาก

แพ้เป็นพระ ผู้ที่มีสติมีปัญญา เวรย่อมระงับด้วยเรา ด้วยขันติธรรมของเรา เราไม่ได้ตอบเราไม่จองเวรจองกรรมใครทั้งสิ้น แต่ต้องมีปัญญาไป เขาจองเวรจองกรรมเรา เราก็ต้องหลบต้อง

หลัก ถ้าจองเวรจองกรรมมา ก็ต้องผลตามกฎหมาย ผู้รักษากฎหมายเขาต้องตัดสินของเขา แต่
ถ้าเขาด้วยวิธีการของเขา เราก็หลบก็หลัก รักษาหัวใจของเรา เราไม่ปะทะ เราไม่ไปสร้างเวร
สร้างกรรมต่อ ถ้ามีสติ ถ้าขาดสตินะ มันก็บวก บวกตลอด

“เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร”

ไม่จองเวรไม่จองกรรมทั้งสิ้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนซื่อบอก เป็นคนแนะนำ แล้วของเรา เราตั้งสติได้
เราก็เป็นอุบาสก อุบาสิกา ถ้าเราตั้งสติไม่ได้ เราก็บวก แล้วก็ไปแก้ผลที่จะเกิดขึ้นอีกมากมาย
มหาศาล

ถ้าเราเวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร แล้วกลับมาดูความคิดเรา กลับมาดูที่มันยึดอัด
มันขัดข้องขัดใจ แล้วเหตุการณ์นั้นผ่านไปแล้ว เราไปทบทวน เออ! เราก็ทำถูก มันเป็นความสงบ
สุข

นี่ไง ศาสนาแห่งสันติภาพ สันติภาพที่เรามีสติมีปัญญารักษา แล้วสันติภาพที่สูงสุด
ขึ้นมาคือชนะกิเลสในหัวใจของตน เอวัง